

Grødetyper som giver problemer ved vandløbsvedligeholdelse i Lemvig Kommune.

Nogle vandløb i Lemvig Kommune har efter mange års intensiv grødebekæmpelse fået en næsten helt ensartet bevoksning. 3 grødearter er især plagsomme i kommunen. Herunder kan man læse om disse arter og de problemer, de giver.

Pindsvineknop er den mest plagsomme grødeart i større vandløb. Hyppig grødeslåning synkroniserer denne plantes vækst, så den efter flere slåninger fremstår som et samlet bunddækkende plantedække af vandløbet. Planten bremser desuden vandstrømmen særdeles effektivt på grund af de lange båndformede blade, som udfylder hele vandsøjlen. Plantens svaghed er, at den dårligt tåler skygge og dermed konkurrence fra planter, som dækker vandoverfladen. Det kan f. eks. være vandranunkel og svømmende vandaks, hvis flydeblade skygger for pindsvineknop. Disse 2 vandplanter bremser til gengæld ikke vandstrømmen i samme grad som pindsvineknop. I Flynder Å mellem Vilhelmsborgvej og Flynder Mølle forsøger kommunen at ændre plantesammensætningen ved at slå pindsvineknop og lade andre arter stå. Forsøget strækker sig over flere år.

Vandløb med kraftig bevoksning af pindsvineknop.

Vandløb lukket af pindsvineknop

Eksempler på vandløb med kraftig bevoksning af pindsvineknop er Flynder Å, Fåre Mølleå og Fald Å. Flynder Å var tidligere domineret af vandranunkel.

Tagrør er en anden plagsom plante, som er meget svær at bekæmpe. Planten danner kraftige ensartede bevoksninger, som ud fra kantbevoksninger kan brede sig ud i lavvandede vandløb med svag strøm. En effektiv bekæmpelse kendes pt. ikke. Planten tåler dårligt græsning. Bortgravning af rodmåtten kan hæmme den noget.

Vandløb groet til i tagrør.

Eksempler på vandløb med kraftig bevoksning af tagrør er Landkanalen i Strande Enge, mange kanaler i Harboøreland og Rimme Grøft.

Tykbladet ærenpris forekommer ikke så udbredt som pindsvineknop og tagrør. Den er plagsom ved at danne tykke tæpper på bredden og ved at brede sig som et tæppe ud over vandfladen. Desværre kendes endnu ikke en effektiv bekæmpelse. Lemvig Kommune har spurgt HedeDanmark, som oplyser følgende:

"Ang. problemer med aggressiv brøndkarse/ærenpris kan jeg lige fortælle at jeg har nævnt dit problem for Tenna Riis fra Århus Universitet, som forsker i vandløbsøkologi og herunder også vandplanters tilpasning. Der findes desværre ikke nogle egentlige videnskabelige forsøg med skæring af problemarter i vandløb, eller hvordan man får konverteret et vandløb med monokultur til et divers vandløb. Mit bedste bud er derfor at vi må forholde os til de praktiske erfaringer som erfarne A-mænd kan komme med. Jeg har snakket med et par af HedeDanmarks mere erfarne Amænd, og det er gennemgående at indsatsen i vandløbet skal intensiveres over en periode, hvor der skæres/rykkes grøde op ofte, så at andre arter kan få fodfæste i vandløbet. Når det drejer sig om kantplanter som eks. Brøndkarse og tykbladet ærenpris, kan det også være en god ide at sikre at strømrønden er kontinuerligt åben, så vandet presser planterne mod kanten og derved ikke "lukker" vandløbet. Dette vil betyde at der skal føres hyppige tilsyn med vandløbet så at evt. propper kan skæres fri inden strømrønden lukker. Men alt vil afhænge af det specifikke vandløb – fald, bundsubstrat, hastighed osv. Håber det måske kan give dig nogle ideer..."

Med andre ord ingen nemme løsninger.

Eksempel på tykbladet ærenpris ca. 1 måned efter slåning af strømrende.

Tykbladet ærenpris under fremvoksning.

Eksepler på vandløb med kraftig bevoksning af tykbladet ærenpris er Glarbjerg Bæk og Hove Å ved Hove.

Dette er 3 eksempler på vand/kantplanter, som giver problemer i vandløb i Lemvig Kommune. Desværre kender vi ikke i øjeblikket en løsning på problemet. Hyppige grødeslåninger er ikke løsningen, da dette direkte fremmer pindsvineklop. Nørreådalene ved Viborg og Lindene Å i Nordjylland er eksempler på, at selv grødeslåning hver 14. dag ikke er nok. Desuden bliver vedligeholdelsen også urimeligt kostbar. Har terrænet i ådalene som følge af afvanding desuden sat sig, er problemet endnu værre, og det er i realiteten ikke muligt at holde det omgivende ånære terræn tørt.